

Topošiem marksistiem

Nodarbojoties ar mīļākajām lietām, mēs neizbēgami darām kļūdas. Tik sarežģītā lietā kā marksisma izpētē kļūdas ir neizbēgamas. Tad kāpēc ir svarīgi pieļaut pēc iespējas vismazāk kļūdu marksisma izpētē? Tāpēc, ka marksistiskā teorija – jūsu «zobens», ar kuru jūs cīnāties par labāko nākotni. Ja jūsu zobens būs blāvs vai salauzīsies visnepiemērotākajā brīdī, jūs būsiet neaizsargāti. Šī rokasgrāmata ir uzrakstīta, lai palīdzētu pētīt marksismu, izvairīties no tipiskām kļūdām.

Pirmais, kas būtu jāsaprot: marksisms ir zinātniskā pieeja. Tāpat kā jebkura zinātniska metode, tas prasa savas prakses teorētisko apjēdzi. Bez šīs apjēdzes prakse ir akla. Turklāt, vairākas kļūdas jau ir izdarītas un to rezultāts ir zināms. Visefektīvākie ceļi arī ir atrasti. Protams, cīņas gaitā, jūs varat pārizgudrot tos piegājienus, bet priekš kam izgudrot riteni no jauna?

Teorētiskai apjēdzei ir nepieciešams lasīt un konspektēt klasiku darbus (Marksu, Engelsu, Ļeņinu, Staļinu), cenšoties saprast viņu loģiku un to pretinieku loģiku. Citiem vārdiem sakot, ir nepieciešams redzēt izteikumu saturu aiz to formām, apgūt teorijas jēgu, lietot šo teoriju praksē, bagātināt to ar jaunu pieredzi, apstākļiem un secinājumiem. Atbildei uz jautājumu «Kā to darīt?» apskatīsim vairākas problēmas, kas rodas teorijas apguves sākumposmā:

1. Marksisma apguve ir darbs ar revīziju un savu uzskatu apstrādi pamata uz jaunām zināšanām, kuras tiek ņemtas no marksistiskās literatūras. Te ir jāsaprot, ka sākt ir vienmēr grūti. Bet jo vairāk tev būs izlasītu darbu, jo vieglāk kustēsies apguve turpmāk. Pēc laika tiem darbiem, kuru apguvei bija nepieciešami daži mēnesi, jau būs nepieciešamas tikai stundas.
Mēs dzīvojam totālās buržuāziskās propagandas dominēšanas pasaulē un tāpēc vairākas lietas, kuras mums liekas pašsaprotams, īstenībā ir tās propagandas panākumi. Tāpēc ir nepieciešami aktualizēt savus uzskatus un noņemt no tiem idejas, kurus uzspieda buržuāzija. Piemēram, buržuāzija raida mītu, ka marksisms esot novecojis. Bet ja tu sāc pētīt marksismu, tad saproti, ka marksisma attīstība un aktualizācija notiek arī mūsdienās. Šeit ir jāatdala marksisma aktualizācija (attīstīšana, lai tā likumi strādātu arī mūsdienās) no marksisma revīzijas. Aktualizācijā tev vispirms ir jāizpēta marksismu, saprast tā jēgu un tad jau uz tā pamata attīstīt teoriju. Revīzijas gadījumā tu vienkārši izmet no marksisma neērtas daļas, lai tas būtu ērts buržuāziskai apziņai, šādā veidā iznīcinot pašas mācības jēgu.
2. Ir jāpēta un jāapgūst marksistisko terminoloģiju un tās nozīmi. Bez tā attīstība un pētīšana būs īpaši apgrūtināta, jo mūsdienu politekonomisko terminu saprašana stipri atšķiras. Turklāt marksisma pētīšanu ir jāturpina savā tempā, nesteidzoties un nelasot tekstus neapdomāti. Piemēram, visiem liekas, ka diktatūra ir kaut kas šausmīgs. Teiksim, proletariāta diktatūra. Bet ja mazliet padomāt, tad izrādās, ka proletariāta diktatūra ir strādājošā vairākuma valdība par valsti. Tātad mūsdienās tam būtu jāizklausās kā vairākuma/strādnieku demokrātija. Bet ja to nesaprast, tad zūd vairāku terminu saprašana un no tiem tiek veidoti nepareizi virspusēji secinājumi, piemēram: «komunisti ir par teroru un diktatora valdību». Vai arī tiek secināts, ka ir jāatsakās no proletariāta «diktatūras» un ir jābūvē buržuāzisko «demokrātiju». Šādā veidā tiek darīta atteikšanās no komunisma uzbūves, no masu iesaistīšanas valsts kontrolē.
3. Daudziem cilvēkiem, kuri saņēma pamata teorijas zināšanas, var noverot Danninga—Krīgera efektu. Viņiem liekas, ka, izlasot dažus darbus, viņi apjēdza marksismu un ka marksisma apgūšana prasa tikai kādu citātu iemācīšanu un ka jebkādu šo citātu lietošana

jebkādā gadījumā tieši ir marksisma jēga. Bet par šādas attieksmes rezultātu kļūst nevis izstrādātas loģiskās ķēdes, nevis marksisms pilnībā, bet tikai daži posmi, kuri dažreiz veido emocionālo atbalsi. Šādas pieejas dēļ marksisma apguves vietā notiek tā aizstāve ar pseidozināšanām, marksistu pārvēršana sektantos.

4. Izpētot marksismu, daudziem gribās pielietot to praksē, bet šeit ir nepieciešami nesteigties. Slikti padarītais darbs diskreditēs jūs strādnieku acīs varāk, nekā nepadarīts darbs. Bet strādnieku vilšanās, atdalīšanās no masām ir taisns ceļš pie tā, lai zaudēt saiti ar realitāti, ar tiem cilvēkiem, kuriem mēs tieši veicam savu darbību. Tāpēc ir nepieciešami apvienoties ar vairāk pieredzējušajiem biedriem, pārbaudīt savas idejas praksē un, izteicot tās biedriem un saņemot no viņiem kritiku, korektēt savus uzskatus.

Topošiem marksistiem, stājot marksista ceļā, komunista ceļā, ir nepieciešami saprast un apjēgt pašā tā sākumā, ka:

1. Jebkura revolucionārā prakse nav iespējama bez revolucionārās teorijas (marksisma-ļeņinisma), kura var atbildēt uz pašreizējiem kustības jautājumiem. Nodarboties ar praksi bez teorijas ir bezjēdzīga laika tērēšana.
2. Marksisma-ļeņinisma apgūšana notiek nevis caur formulu un citātu iegaumēšanu, bet caur mācības būtības sapratni.
3. Apgūst marksistisko-ļeņinistisko teoriju nozīmē iemācīties lietot šo teoriju strādnieku šķiru cīņas prakses jautājumu risināšanā.
4. Apgūst marksistisko-ļeņinistisko teoriju nozīmē prast bagātināt šo teoriju ar jauno revolucionārās kustības pieredzi, prast bagātināt to ar jauniem apstākļiem un secinājumiem, prast attīstīt to un kustēt uz priekšu, neapstājoties tajā laikā, kamēr tu bagātini to ar esošās realitātes jauniem apstākļiem un secinājumiem.
5. Lai tiešām zināt priekšmetu, ir nepieciešami apņemt, izpētīt visas tās puses, visus sakarus un pamatojumus, nepieciešami ņemt priekšmetu tā attīstībā, izmaiņā.
6. Marksistiskā-ļeņinistiskā teorija ir nevis neapstrīdama ticība, bet vadlīnija rīcībai.

Tā ir neliela daļa no tā, kas jāzin un jāsaprot pašā sākumā jebkuram topošam marksistam. Bez visām šīm pamata tēzēm, bez visas nopietnības un saprašanas pēc nepieciešamības izprast marksistisko-ļeņinistisko teoriju, nav iespējams to apgūt, un, attiecīgi, nav iespējams gūt panākumus revolucionārā praksē.